

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
22. juli 2016

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessant	Processkridt	Dato
C-660/13	Rådet for Den Europæiske Union mod Europa-Kommissionen Påstande: Kommissionens afgørelse K(2013) 6355 endelig af 3. oktober 2013 om undertegnelse af addendummet til aftalememorandummet om et finansielt bidrag fra Schweiz annulleres. Det fastslås, at virkningerne af afgørelsen opretholdes, indtil den er blevet erstattet. Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Udenrigsministeriet	Dom	28.07.16
C-543/14	Ordre des barreaux francophones et germanophones e.a. 1. a) Er Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem, hvorefter de ydelser, der leveres af advokater, er undergivet momspligtig, uden at der derved i lyset af retten til juridisk bistand og princippet om den processuelle ligestilling af sagens parter tages hensyn til, om en borger, der ikke er berettiget til retshjælp, er momspligtig eller ikke-momspligtig, forenelig med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om	Justitsministeriet Skatteministeriet Miljøstyrelsen	Dom	28.07.16

	<p>grundlæggende rettigheder sammenholdt med artikel 14 i den internationale konvention om civile og politiske rettigheder og artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder, for så vidt som denne artikel tillægger enhver ret til en retfærdig rettergang, muligheden for at lade sig rådgive, forsvare og repræsentere og indebærer en ret til retshjælp til dem, der ikke har tilstrækkelige midler, hvis en sådan hjælp er nødvendig for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse? b) Er Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 af de samme grunde forenelig med artikel 9, stk. 4 og 5, i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, undertegnet i Århus den 25. juni 1998, for så vidt som disse bestemmelser fastsætter en ret til domstolsadgang, der ikke må være uoverkommelig dyr, og som skal etableres i form af »passende støtteordninger til at fjerne eller reducere finansielle og andre barrierer for adgangen til klage og domstolsprøvelse«? c) Er de ydelser, som en advokat leverer inden for rammerne af en national retshjælpsordning, omfattet af de tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 132, stk. 1, litra g), i direktiv 2006/112/EF, og som har nær sammenhæng med velfærd og social sikring, eller er de fritaget i henhold til en anden bestemmelse i direktivet? Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende, er direktiv 2006/112/EF, når det fortolkes således, at det ikke er muligt at momsfritage de ydelser, som en advokat leverer til en borger, der er berettiget til retshjælp i henhold til en national retshjælpsordning, da foreneligt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder sammenholdt med artikel 14 i den internationale konvention om civile og politiske rettigheder og artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder? Resten af de præjudicielle spørgsmål fremgår af den præjudicielle forelæggelseskendelse.</p>			
C-469/14	<p>Masterriind</p> <p>Sagen vedrører: a) Skal bestemmelsen i kapitel V, punkt 1.4, i bilag I til Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97, EUT [2005 L 3, s. 1], hvorefter dyrene efter 14 timers transport skal have en hvileperiode på mindst 1 time, hvor de vandes og om nødvendigt fordres, inden de kan transporteres i endnu 14 timer, fortolkes således, at transportintervallerne også kan afbrydes af en hvileperiode, der varer mere end 1 time, eller flere hvileperioder, hvoraf én mindst varer 1 time? b) Er den enkelte medlemsstats betalingsorgan bundet af den af embedsdyrlægen på udgangsstedet foretagne påtegning i henhold til artikel 2, stk. 3, i Kommissionens forordning (EU) nr. 817/2010 af 16.</p>	Udenrigsministeriet Miljø- og Fødevarerministeriet NaturErhvervsstyrelsen	Dom	28.07.16

	<p>september 2010 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser efter Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår kravene for ydelse af eksportrestitutioner i forbindelse med levende kvægs velfærd under transport, EUT L 245, s. 16, således at lovligheden af en nægtelse af at foretage påtegningen alene skal undersøges af den myndighed, som grænsedyrlægens handling kan tilregnes, eller udgør embedsdyrlægens påtegning blot en administrativ procedurehandling, som kun kan anfægtes samtidig med de retsmidler, der kan iværksættes til prøvelse af betalingsorganets realitetsafgørelse?</p>			
C-457/15	<p>Vattenfall Europe Generation</p> <p>1. Indebærer optagelsen af kategorien »forbrænding af brændsel i anlæg med en samlet nominel indfyret termisk effekt på mere end 20 MW« i bilag I til direktiv 2003/87/EF, at et anlæg til produktion af elektricitet bliver omfattet af emissionshandelspligten på tidspunktet for den første drivhusgasemission og dermed muligvis før tidspunktet for den første produktion af elektricitet i anlægget?</p>	Energistyrelsen	Dom	28.07.16
C-423/15	<p>Kratzer</p> <p>1. Skal artikel 3, stk. 1, litra a), i Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv og artikel 14, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning) fortolkes således, at også en person, af hvis ansøgning det fremgår, at han ikke ønsker at opnå ansættelse og beskæftigelse, men kun at opnå status som ansøger med henblik på at kunne gøre erstatningskrav gældende, søger »adgang til lønnet beskæftigelse, udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed og erhvervsmæssig beskæftigelse«? 2. Såfremt første spørgsmål besvares bekræftende: Kan en situation, hvor status som ansøger ikke er opnået med henblik på ansættelse og beskæftigelse, men med henblik på at gøre erstatningskrav gældende, efter EU-ret bedømmes som retsmisbrug?</p>	Beskæftigelsesministeriet	Dom	28.07.16
C-379/15	<p>Association France Nature Environnement</p> <p>Sagen vedrører: – Skal en national retsinstans, som fortolker EU-retten, under alle omstændigheder forelægge Den Europæiske Unions Domstol en anmodning om præjudiciel afgørelse, for at denne kan vurdere, om de bestemmelser, der af den nationale ret er blevet anset for at være i strid med EU-retten, midlertidigt skal opretholdes? – I tilfælde af et bekræftende svar på dette første spørgsmål vil den afgørelse, Conseil d'État måtte træffe om at opretholde virkningerne indtil den 1. januar 2016 af de bestemmelser i artikel 1 i dekretet af 2. maj 2012 vedrørende vurdering af bestemte planer og</p>	Justitsministeriet Miljø- og Fødevareministeriet	Dom	28.07.16

	dokumenter, der har en indvirkning på miljøet, som retten finder ulovlige, bl.a. være begrundet i et tvingende hensyn til miljøbeskyttelse?			
C-316/15	<p>Hemming</p> <p>Når en person, der ansøger om tilladelse eller fornyelse af en tilladelse til at drive sexvirksomhed, skal betale et gebyr bestående af to dele, hvoraf den ene vedrører den administrative behandling af ansøgningen og ikke kan tilbagebetales, og den anden vedrører forvaltningen af tilladelsesordningen og kan tilbagebetales, hvis tilladelsen ikke udstedes: (1) betyder kravet om betaling af et gebyr, herunder den anden del, der kan tilbagebetales, som et EU-retligt spørgsmål og uden videre, da, at de indstævnte havde en udgift til deres ansøgninger, som var i strid med artikel 13, stk. 2, i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked, for så vidt som dette gebyr oversteg enhver omkostning, som Westminster City Council måtte have til behandling af ansøgningen? (2) afhænger en konklusion, om at et sådant krav skal anses for at indebære en udgift – eller i givet fald en udgift, der overstiger Westminster City Councils omkostninger til behandling af ansøgningen – af virkningen af yderligere (og i bekræftende fald hvilke) omstændigheder, f.eks.: a) beviser, der godtgør, at betalingen af den anden del, der kan tilbagebetales, påførte eller kunne påføre en ansøger visse udgifter eller tab, b) størrelsen af den anden del, der kan tilbagebetales, og det tidsrum, hvor den tilbageholdes, inden den tilbagebetales, eller c) enhver besparelse i Westminster City Councils omkostninger til behandling af ansøgninger (og dermed den del, som ikke kan tilbagebetales), som skyldes, at alle ansøgere skal forudbetale et gebyr bestående af begge dele?</p>	Naturstyrelsen	GA	28.07.16
C-315/15	<p>Pešková et Peška</p> <p>1. Udgør en kollision mellem et fly og en fugl en begivenhed som omhandlet i præmis 22 i Domstolens dom Wallentin-Hermann, C-549/07 [EU:C:2008:771] (herefter »Wallentin-Hermann-dommen«, eller udgør den en usædvanlig omstændighed som omhandlet i 14. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 (herefter »forordningen«), eller er den ikke omfattet af nogen af de nævnte begreber? 2. Såfremt en kollision mellem et fly og en fugl udgør en usædvanlig omstændighed som omhandlet i forordningens 14. betragtning, kan præventive kontrolforanstaltninger navnlig i området omkring lufthavnene (f.eks. bortjagning af fugle ved hjælp af støj, samarbejde med ornitologer, eliminering af steder, der udgør typiske samlepladser eller trækruter for fugle, bortjagning ved hjælp af lys osv.), anses for at udgøre rimelige</p>	Transport- og Bygningsministeriet	GA	28.07.16

	<p>foranstaltninger som luftfartsselskabet kan træffe for at undgå en sådan kollision? Hvad udgør i dette tilfælde en begivenhed som omhandlet i præmis 22 i Wallentin-Hermann-dommen? 3. Såfremt en kollision mellem et fly og en fugl udgør en begivenhed som omhandlet i præmis 22 i Wallentin-Hermann-dommen, kan den da samtidig anses for en begivenhed som omhandlet i 14. betragtning til forordningen, og kan de samlede tekniske og administrative forholdsregler, som luftfartsselskabet skal træffe efter en kollision mellem et fly og en fugl, hvorved der imidlertid ikke er sket skade på flyet, i så fald anses for usædvanlige omstændigheder som omhandlet i 14. betragtning til forordningen? 4. Såfremt de samlede tekniske og administrative forholdsregler, der træffes efter en kollision mellem et fly og en fugl, hvorved der imidlertid ikke er sket skade på flyet, udgør usædvanlige omstændigheder som omhandlet i 14. betragtning til forordningen, kan det da kræves, at luftfartsselskabet allerede ved planlægningen af flyvninger tager hensyn til risikoen for, at det efter en kollision mellem et fly og et fugl er nødvendigt at træffe sådanne tekniske og administrative forholdsregler, og at selskabet som en rimelig foranstaltning tager hensyn hertil allerede ved udarbejdelsen af flyveplanerne? [Org. s. 2] 5. Hvorledes skal luftfartsselskabets pligt til at yde kompensation i henhold til forordningens artikel 7 vurderes for det tilfælde, at forsinkelsen ikke alene skyldes de administrative og tekniske forholdsregler, der er blevet truffet efter en kollision mellem et fly og en fugl, hvorved flyet ikke blev beskadiget, men ligeledes i vidt omfang skyldes reparation af en teknisk fejl, som opstod uafhængigt af den nævnte kollision mellem flyet og en fugl?</p>			
C-256/15	<p>Nemec</p> <p>1) Skal bestemmelsen i artikel 2, nr. 1), tredje afsnit, i direktiv 2000/35 fortolkes således, at en fysisk person – i en ordning, hvori der til vedkommende med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet udstedes en tilladelse, som angiver den aktivitet, der er genstand for tilladelsen – ikke anses for en virksomhed, og at der således ikke foreligger en handelstransaktion som omhandlet i den nævnte bestemmelse i direktivet, såfremt den retlige transaktion, som den forsinkede betaling er afledt af, vedrører en aktivitet, som ikke er omfattet af tilladelsen? Såfremt det foregående spørgsmål besvares benægtende: 2) Skal bestemmelsen i artikel 2, nr. 1), tredje afsnit, i direktiv 2000/35 fortolkes således, at en fysisk person anses for en virksomhed, og at den retlige transaktion, som den forsinkede betaling er afledt af, således udgør en handelstransaktion som omhandlet i den nævnte bestemmelse, såfremt den konkrete retlige transaktion ikke henhører under vedkommendes registrerede aktivitet, men er udledt af en aktivitet, som i sin natur kan være en økonomisk aktivitet, og for hvilken en</p>	Justitsministeriet	GA	28.07.16

	faktura er udstedt?3) Er reglen om, at anvendelsen af morarenter afbrydes, når beløbet af påløbne ubetalte renter svarer til hovedstolsbeløbet (reglen ne ultra alterum tantum), i strid med bestemmelserne i direktiv 2000/35?			
C-240/15	ISTAT e.a. Sagen vedrører: Er principperne om upartiskhed og uafhængighed, herunder på det økonomiske og organisatoriske plan, som skal gælde med hensyn til de nationale tilsynsmyndigheder i medfør af artikel [3] i direktiv 2002/21/EF, samt princippet om væsentlig egenfinansiering i henhold til artikel 12 i direktiv 2002/20/EF til hinder for nationale bestemmelser (som de i hovedsagen foreliggende), hvorefter disse myndigheder generelt er omfattet af bestemmelser om offentlige finanser, og i særdeleshed specifikke bestemmelser om kontrol med og rationalisering af de offentlige myndigheders udgifter?	Erhvervsstyrelsen	Dom	28.07.16
C-191/15	Verein für Konsumenteninformation 1 Skal spørgsmålet om, hvilken lov der finder anvendelse på et søgsmål med påstand om forbud som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/22/EF af 23. april 2009 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser, afgøres på grundlag af artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II-forordningen), når søgsmålet er rettet mod ulovlige kontraktvilkår, der anvendes af en virksomhed med hjemsted i en medlemsstat, der i forbindelse med elektronisk handel indgår kontrakter med forbrugere med bopæl i andre medlemsstater, herunder i domstolslandet?	Justitsministeriet	Dom	28.07.16
C-147/15	Edilizia Mastrodonato Sagen vedrører: Skal artikel 10, stk. 2, i direktiv 2006/21/EF fortolkes således, at opfyldning af et affaldsdeponeringsanlæg – såfremt dette sker med andet affald end udvindingsaffald – altid skal omfattes af bestemmelserne om affald i direktiv 1999/31/EF, også selv om der ikke er tale om bortskaffelse, men om nyttiggørelse af affald?	Miljøstyrelsen	Dom	28.07.16
Forenede sager C-20/15 P og C-21/15 P	Autogrill España mod Kommissionen (appel) Påstande: Den appellerede dom ophæves. Sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret. Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes. Banco Santander og Santusa mod Kommissionen (appel) Påstande: Den appellerede dom ophæves. Sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret. Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.	Energistyrelsen	GA	28.07.16